

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Verplicht identiteitsbewijs – Voor inwoners van de EU en Zwitserland is een geldige identiteitskaart voldoende, voor reizigers van buiten de EU is een geldig paspoort verplicht.

Met het vliegtuig

Vanaf alle grote Europese luchthavens, waaronder Schiphol en Brussels Airport (Zaventem), zijn er dagelijks vluchten naar Barcelona. Maar ook vanaf kleinere vliegvelden kunt u naar de Catalaanse hoofdstad vliegen. In Nederland vanaf Eindhoven, Maastricht en Rotterdam, in België vanaf onder meer Charleroi. Om de geschikteste maatschappij en de gunstigste tarieven te vinden kunt u de reserveringssites op internet raadplegen. Deze zijn te vinden door 'vliegtickets' in te tikken in Google.

LIJNDIENSTEN

Brussels Airlines – Op werkdagen 4 vluchten per dag van Brussels Airport naar Barcelona, tussen 6.35 en 20.50 u (za. 2 vluchten; zo. 4, tussen 11.15 en 20.50 u). Retourvluchten Barcelona-Brussel: 4 op werkdagen (tussen 6.30 en 21.05 u), 3 op za. en zo. (resp. tussen 6.30-21.05 u en 14.10-21.05 u). Vliegtijd ongeveer 2.15 uur. Inlichtingen: Customer Contact Centre - ☎ 0032 (0)2 723 23 45 - www.brusselsairlines.com.

KLM – KLM vliegt dagelijks 4 maal van Amsterdam Schiphol naar Barcelona, tussen 6.55 en 20.30 u. (4 retours uit Barcelona tussen 6.00 en 19.50 u), de

vliegtijd bedraagt ongeveer 2.15 uur. Inlichtingen: KLM Service Centre - ☎ 0031 (0)20 474 77 47 - www.klm.com. **Iberia** – De Spaanse maatschappij vliegt dagelijks vanaf Brussels Airport en Amsterdam Schiphol naar Barcelona, en vice versa. Inlichtingen: In **België** – Louizalaan 54 - 1050 Brussel - ☎ 0032 (0)2 548 94 91 - www.iberia.com/be; In **Nederland** – Stadhouderskade 2 - 1054 ES Amsterdam - ☎ 0031 (0)20 589 15 21 - www.iberia.com/nl

LOWBUDGETVLUCHTEN

Ryanair – Zonder twijfel de interessantste tarieven, maar de vluchten, vanuit Charleroi (B) en Eindhoven, Maastricht (NL), komen aan in Gerona, 97 km ten noorden van Barcelona. - www.ryanair.com.

Vueling – Deze vliegmaatschappij uit Barcelona verzorgt vluchten van en naar Brussels Airport en Amsterdam Schiphol - www.vueling.es.

Met de trein

Vanuit Nederland of België duurt de treinreis naar Barcelona Sants 12 tot 16 uur – wel erg lang voor een weekendje weg! Wie de reis op zichzelf echter als een aantrekkelijk uitje beschouwt, doet er best aan eerst naar Parijs te sporen, om vervolgens de hoteltrein *Joan Miró* vanaf het station Paris-Austerlitz te nemen. Vertrek uit Parijs 20.32 u, aankomst in Barcelona om 8.24 u. Dienstregeling, prijzen en reserveringen voor het internationale treinverkeer in Europa: www.tgv-europe.com; informa-

OVERNACHTEN

Ongeacht de tijd van het jaar is het altijd verstandig het verblijf in Barcelona ruim voor aankomst te reserveren, om te voorkomen dat u een dag verliest bij het zoeken van een onderkomen. In de stad zijn verschillende zeer luxe hotels gevestigd (niet opgenomen in deze selectie) aan de Ramblas, rond de Port Olímpic en in de wijk L'Eixample, in de onmiddellijke omgeving van de Passeig de Gràcia. Het merendeel van de beter betaalbare adressen van gemiddelde kwaliteit is in de oude stad te vinden, aan weerszijden van de **Ramblas** (in de aangrenzende buurten van **Barri Gòtic** en **Raval**). Een bijkomend voordeel van deze adressen is hun ligging midden in het toeristische gebied en het uitgaansleven; daarentegen zijn er in de prachtige wijk La Ribera nauwelijks logiesmogelijkheden te vinden.

Prijzen – De prijsindicaties hebben betrekking op een tweepersoonskamer in het hoogseizoen (tussen de lente en de herfst). In hotels is het ontbijt veelal inbegrepen, maar veel pensions en bescheiden kamers bieden geen ontbijt aan.

De beschreven adressen zijn aangegeven op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; ze zijn te herkennen aan genummerde blokjes (bv. ①). De rode coördinaten verwijzen naar de uitneembare vouwkaart.

EEN APPARTEMENT HUREN

Een appartement kan voordelig zijn als u met een grotere groep reist... en biedt bovendien de mogelijkheid om de restaurantkosten beperkt te houden.

Verschillende reserveringsdiensten bieden tientallen studio's en appartementen aan in verschillende wijken van de stad. Bij de beschrijvingen zijn veelal foto's te zien. Gewoonlijk betaalt u een voorschot en voldoet u het restant van de huur en de waarborgsom bij aankomst (denk erom dat sommige eigenaren contant geld eisen). Een paar reserveringsdiensten zijn:

www.barcelona-on-line.es,
www.waytostay.com en
www.oh-barcelona.com.

Barri Gòtic

De wijk telt talloze pensions en hotel-restaurants, vooral rondom de Carrer de la Boqueria. Houd er rekening mee dat het in deze omgeving erg lawaaiig kan zijn, met overdag veel toeristen en luidruchtige fuifnummers 's nachts.

TUSSEN € 50 EN € 75

① **Hostal Coral** – **Vouwkaart E5** -

C/ Calella 1 - 📍 Sant Jaume - ☎ 933 176 841 - www.hostalcoral.com - 25 kamers. Goede prijs-kwaliteitverhouding. Dit pension ligt ten zuiden van de Pl. de St. Jaume. Onberispelijke, lichte kamers, voorzien van een koelkast.

② **Hotel Call** – **Vouwkaart D5** - Arc de Sant Ramon del Call 4 - 📍 Liceu - ☎ 933 021 123 - www.hotelcall.net -

📄 - 26 kamers. Eenvoudig, goed-onderhouden hotel met een gunstige ligging in het hart van de wijk. De ruime, lichte kamers zijn redelijk geprijsd voor een hotel van deze categorie. 10% korting vanaf vier overnachtingen.

④ **Hostal Sol y K – Vouwkaart E5** -
 C/ Cervantes 2, 2° 1a - 📍 Liceu - ☎ 933
 188 148 - www.solyk.com - 14 kamers.
 Een van de zeldzame hotels die tegelijk
 betaalbaar en stijlvol zijn! Moderne,
 lichte kamers met eigen stijl en smaak-
 volle inrichting: balkenplafonds, bedden
 die door plaatselijke kunstenaars
 versierd zijn met mozaïek, gecapiton-
 neerd kunstleer, houtsnijwerk... de
 meeste kamers, met of zonder eigen
 badkamer, hebben een klein balkon.
 Smettelos gedeeld sanitair en attente
 ontvangst. Een prima adres! Internet en
 wifi-aansluiting.

TUSSEN € 75 EN € 120

③ **Hotel Condal – Vouwkaart D5** -
 C/ de la Boqueria 23 - 📍 Liceu - ☎ 933
 181 882 - www.hotelcondal.es - 📄 -
 ☞ à la carte. Op een steenworp
 afstand van de Rambla, aan een
 winkelstraat naar het hart van de Barri
 Gòtic. Comfortabele, goedonderhouden
 kamers, gelegen rond een lichtschacht
 die het hele gebouw doorsnijdt. De
 hogere etages bieden meer rust.

La Rambla

De Rambla is per definitie lawaaiig en
 de geluidsisolatie van de goedkopere
 hotels is niet altijd optimaal. Pas op:
 in Raval (met name rond de markt La
 Boqueria) wemelt het 's nachts van
 prostituees en dealers, waardoor de
 veiligheid niet altijd gegarandeerd is.

TUSSEN € 50 EN € 75

⑥ **Hostal Central – Vouwkaart C4** -
 Ronda Universitat 11 - 📍 Universitat -
 ☎ 933 022 420 - www.hostalcentral.net - 16 kamers. De lichte en schone
 kamers in dit gerenoveerde gebouw,

met of zonder badkamer en sommige
 met balkon, bieden plaats voor maxi-
 maal 4 personen. 's Ochtends wordt er
 thee en koffie geschonken. Gemoede-
 lijke sfeer.

TUSSEN € 75 EN € 120

⑤ **Hostal Peninsular – Vouwkaart D5** -
 C/ Sant Pau 34 - 📍 Liceu - ☎ 933
 023 138, www.hotelpeninsular.net -
 📄 - 60 kamers. Het mooie, goedege-
 legen gebouw is een voormalig klooster.
 Sommige kamers, met uitzicht op de
 straat, zijn licht, maar het merendeel
 is tamelijk klein en donker. De kamers
 liggen rond een binnenplaats en het
 ontbijt wordt in een mooie, grote zaal
 geserveerd.

⑦ **Hosteria Grau – Vouwkaart D4** -
 Ramelleres 27 - 📍 Catalunya - ☎ 933
 018 135 - www.hostalgrau.com -
 19 kamers - ☞ à la carte (ong. € 3/
 pers.) in de naastgelegen 'Bar Centric'.
 Een warm nestje met bijzonder leuke,
 elegante kamers, goed en comfortabel
 ingericht. Het fraaie gebouw staat dicht
 bij de MACBA.

⑧ **Hotel Gat Xino – Vouwkaart C5** -
 C/ del Hospital 155 (Raval) - 📍 Sant An-
 toni - ☎ 933 248 883 - www.gatxino.com - 📄 - 35 kamers. De trendy at-
 mosfeer wordt gekenmerkt door Scan-
 dinavisch design in groene en witte tin-
 ten. Uitstekend verzorgde, functionele
 en comfortabele kamers. Groot terras
 met uitzicht over de daken.

MEER DAN € 120

⑨ **Hotel Gaudí – Vouwkaart D5** -
 C/ Nou de la Rambla 12 - 📍 Liceu -
 ☎ 933 179 032 - www.hotelgaudi.es -
 📄 - 73 kamers ☞. Het hotel ligt
 tegenover het Palau Güell. Receptie in
 modernistische stijl en ruime kamers,

UIT ETEN

De eettijden wijken in Barcelona iets af: de lunch begint rond 14.00 u en het diner vanaf 21.00 u, hoewel de toeristenrestaurants hun openingstijden vaak aanpassen aan wat in noordelijkere streken gebruikelijk is.

Er is echter een uitstekende oplossing voor het lange wachten: de tapas of pintxos (de uitgebreidere Baskische variant) die staande in de bar of gewoon op straat wordt genuttigd, in combinatie met een drankje.

📍 Voor meer praktische inlichtingen, zie het hoofdstuk 'Bestemming Barcelona', blz. 14. Het hoofdstuk 'Meer weten over Barcelona' gaat dieper in op de bijzonderheden van de Catalaanse gastronomie, blz. 127. Zie ook het hoofdstuk 'Iets drinken', blz. 28, voor een selectie van tapasbars in de stad. De beschreven adressen zijn aangegeven op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; ze zijn te herkennen aan genummerde blokjes (bv. 21).

Barri Gòtic

► LUNCH

VANAF € 15

21 **Els Quatre Gats** – **Vouwkaart D4** - C/ Montsió 3 bis - 📍 Catalunya - ☎ 933 024 140 - dag, behalve zo. 13.00-1.00 u. Het café, een icoon van de modernistische kunststad Barcelona, is ondergebracht in het Casa Martí, ontworpen door Puig i Cadafalch. Het was het trefpunt voor kunstenaars als Casas, Nonell en Rusinyol. Picasso hield er zijn eerste

expositie. De inrichting is sindsdien niet veranderd. Interessante lunchformule.

► DINER

TUSSEN € 30 EN € 45

22 **El Pintor** – **Vouwkaart D5** - C/ Sant Honorat 7 - 📍 Jaume I - ☎ 933 014 065 - restaurantelpintor@gruptravi.com - 📅 - 13.30-16.00 u, 20.00-24.00 u. Gevarieerde Catalaanse keuken in een rustieke sfeer met balkenplafond en ruwhouten betimmering. Zeer aangenaam.

24 **Can Culleretes** - **Vouwkaart D5** - C/ d'en Quintana 5 - ☎ 933 173 022, www.culleretes.com.- Dag. 13.30-16.00, 21.00-23.00 u - gesl. zo. avond en ma. De nestor onder de restaurants van Barcelona, gesticht in 1786, biedt een geraffineerde traditionele keuken en uitstekende Iberische specialiteiten. De aankleding is kenmerkend: betegelde muren (azulejo) en hammen die aan het plafond hangen. Uitgebreide wijnkelder.

La Rambla

► LUNCH

VANAF € 15

25 **Taller de Tapas** – **Vouwkaart D5** - Pl. Sant Josep Oriol. - 📍 Liceu - ☎ 933 018 020 - 12.00-24.00 u. Vaak schrikken toeristen terug voor de tapasbars waar het bijna onmogelijk is om bij de bar te komen. Vandaar deze formule: zittend in een zaal (of op het terras) kiest u uw tapas en drank van de kaart en wacht rustig af totdat ze aan tafel geserveerd worden. Ideaal voor een pauze tussen twee bezichtigingen.

IETS DRINKEN

Barri Gòtic

BARS

Oviso – C/ Arai 5 - 📍 Liceu - ☎ 637 589 269 - 10.00-3.00 u. De muren van dit gemoedelijke bar-restaurant zijn overdekt met tekeningen. Hier zijn salades en sandwiches te krijgen aan aanvaardbare prijzen.

Cala del Vermut – C/ Magdalenes 6 – 📍 Urquinaona – ☎ 933 179 623 - Dag. 11.00-16.00 en 19.00-22.30 u, behalve zo. avond. Dit piepkleine buurtcafé biedt een riante keus van vermouts van het huis en een paar tapas van zeevruchten. Voor een aperitief in een puur Spaanse ambiance.

La Rambla

THEESALON

Pastelería Escribà – Rambla de les Flors 83 - 📍 Liceu - ☎ 933 016 027 - 8.30-21.00 u. Het beroemde familie-etablisement in modernistische stijl is gevestigd in een oud pakhuis (1820). Tegenwoordig worden hier overheerlijke gebakjes of hartige schotels geserveerd.

CAFÉS

Café de l'Òpera – Rambla 74 - 📍 Liceu - ☎ 933 177 585 - 8.00-2.30 u. Het historische café tegenover het Liceutheater, met zijn modernistische voorgevel en 19de-eeuwse atmosfeer is een waar instituut.

El Bosc de les Fades – Passatge de la Banca 5 - 📍 Drassanes - dag. 10.00-1.00 u behalve vr. en za. 10.00-2.00 u. In dit betoverde bos naast het was-

senbeeldenmuseum drinkt u een glas onder het bulderende onweer...

TAPAS

Irati – C/ Cardenal Casañas 17 - 📍 Liceu - ☎ 933 023 084 - 11.00-00.30 u. De bar van deze Baskische taverne dicht bij Plaça del Pi, is rond tapastijd vaak bomvol. De reden? De heerlijke *pintxos* van het huis.

L'Eixample

BARS

Les gens que j'aime – C/ Valencia 286 - 📍 Passeig de Gràcia - ☎ 932 156 879 - Zo.-do. 18.00-2.30, vr. en za. 19.00-3.00 u. Intieme bar voor de bohemians, een must voor het cocktailuur. Gedempt licht en een chique, intellectuele clientèle!

Bodega Raim – C/ Progrés 48 - 📍 Fontana – 20.00-2.30 u. Karakteristieke kleine bodega, waarvan de eigenaren liefhebbers zijn van de Cubaanse cultuur. Hier komen de bobo's van Gràcia hun mojito's drinken.

Bar Virreina – Plaça de la Virreina 1 - 📍 Fontana – ma.-do. 9.00-24.00 u., vr. en za. 9.00-1.30 u. Het meest geliefde terras van Gràcia! 's Ochtends trefpunt voor de koffie, 's avonds voor de vermout van het aperitief.

La Ribera

BARS

Can Paixano – C/ Reina Cristina 7 - 📍 Barceloneta – ☎ 933 100 839. Ma.-za. 9.00-22.30 u. Een traditionele opener voor de uitgaansavond, beter gekend

BARRI GÒTIC**

Met haar wirwar van straatjes in het hart van de stad is de Barri Gòtic een van de levendigste wijken van Barcelona. Hoewel de wijk gotisch wordt genoemd vanwege de gebouwen uit de 13de, 14de en 15de eeuw, is zij eigenlijk veel ouder, zoals de hier en daar nog zichtbare restanten van de Romeinse ommuring (4de eeuw) bewijzen. In de loop van de 19de eeuw werden de zwaarst beschadigde monumenten zorgvuldig gerestaureerd, waardoor de wijk haar elegante allure verkreeg. De voetgangersavenue Portal de l'Àngel die vanaf de Plaça de Catalunya de Barri Gòtic in loopt, en de straten rond de Carrer de Portaferriça, die de verbinding vormt met de Rambla, behoren tot de drukste winkelstraten van de stad.

► **Bereikbaarheid:** 📍 Catalunya (L1, L3) om vervolgens via Av. del Portal de l'Àngel naar Plaça Nova en de kathedraal te lopen; of 📍 Jaume I op de Via Laietana.

Uitneembare vouwkaart D-E 4-5, detailkaart hiernaast.

► **Aanrader:** Besteed een dag aan het slenteren door de straatjes van deze wijk, waar u hoogstwaarschijnlijk nog eens naartoe wilt...

DalíBarcelona

C/ Arcs 5, aan het uiteinde van Carrer Portal de l'Àngel - 📍 933 181 774 - www.dalibarcelona.com - dag. 10.00-22.00 u - € 8. **Detailkaart blz. 66 B1.**

In paleis Pignatelli, de zetel van de Reial Cercle Artistic de Barcelona, is op twee verdiepingen de permanente tentoonstelling **DalíBarcelona** ingericht. In de iets te volle zalen zijn geen schilderijen te zien, maar een veertigtal sculpturen die de kunstenaar in de jaren 1970 maakte, waaronder de *Kosmische Olifant* (1974). De collectie is aangevuld met getekende studies en aquarellen, keramiek, talrijke foto's van Dalí en van de maquette van de *falla*, gemaakt voor de feesten van Valencia in 1954 en bedoeld om verbrand te worden.

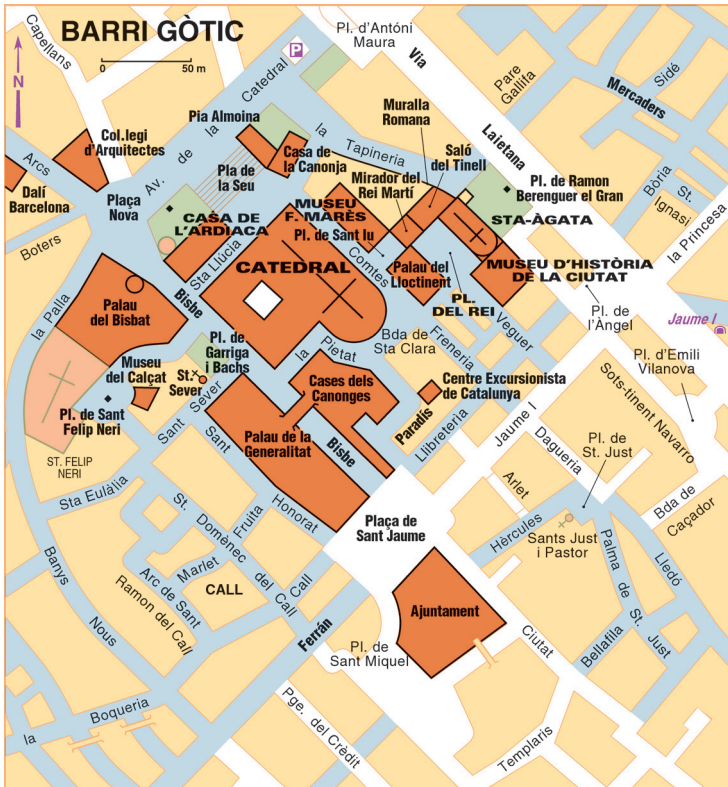
Plaça Nova

Op deze plek begon de Romeinse hoofdweg door de stad of *cardo*, te bereiken via een poort, geflankeerd door twee behouden gebleven torens. Het plein werd vanaf 1355 aangelegd, tijdens de eerste uitbreiding van de stad.

Op zon- en feestdagen komen de inwoners van Barcelona hier de populaire sardane dansen. De barokke gevel van **Palau del Bisbat** (bisschoppelijk paleis) sluit het plein aan de zijkant af. Het **Collegi d'Arquitectes** aan de overzijde is getooid met *sgraffiti* van Picasso.

Pla de la Seu

De brede promenade Avinguda de la Catedral verbindt Plaça Nova met de Via Laietana en is een paradijs voor skaters. Het Pla de la Seu, te bereiken via een reeks treden, werd in 1421 aan de voet van de kathedraal aangelegd. Elk jaar

vindt hier op 8 december de 'Fira de Santa Llúcia' plaats, waar alles te koop is voor de kerststal. Het plein wordt ingesloten door de Pia Almoïna, Casa de la Canonja en Casa de l'Ardiaca.

Casa de la Canonja

Toegang via Av. de la Catedral 4 - ☎ 933 152 213 - www.cultura.arqbcn.cat -

♿ - di.-za. 10.00-14.00 u, 17.00-20.00 u, zo. 11.00-14.00 u. - *gesl. ma. en feestd.* - € 6 (-7 jaar gratis). De voormalige residentie van de kanunniken (1546) is versierd met opvallende sculpturen. Rechts ervan staat het gebouw van de Pia Almoïna, een instelling voor armenzorg die in het jaar 1009 werd opgericht. De twee gerenoveerde gebouwen

herbergen het **Museu Diocesà de la Pia Almoïna** (diocesaans museum). De collectie omvat schilderijen, beeldhouwwerken, zilverwerk en liturgische gewaden die alle stijlen vertegenwoordigen, vanaf romaans tot modern. Er zijn ook wisselende tentoonstellingen te zien.

Catedral Santa Eulàlia ★★

☎ 933 428 260 - www.catedralbcn.org -
 🚶 - *bezoeken ma.-za. 13.00-17.00 u, zo. 14.00-17.00 u - € 6. Gratis toegang tijdens de vieringen: 8.00-12.45 u, 17.15-19.30 u.*

De oudste resten van de kathedraal, of *Seu*, gewijd aan de heilige Eulalia, patrones van de stad, werden onder de Carrer dels Comtes gevonden. Deze vroegste kathedraal, half verwoest tijdens de invasie van Almanzor (985), kreeg in de 11de eeuw een romaanse opvolger. Het huidige gebouw werd vanaf het eind van de 13de eeuw, tijdens het bewind van Jaume (Jacobus) II, op het terrein naast de romaanse kerk opgetrokken en in 1450 voltooid. De **voorgevel** en toren zijn recent (19de eeuw), maar gebouwd naar het gotische ontwerp dat meester Charles Galtès, Carli, uit Rouen in 1408 maakte, hetgeen de zeer Franse versiering met knoppen, puntgevels en pinakels verklaart.

Interieur★ – De drie schepen zijn gebouwd in zuiver Catalaans-gotische stijl. De ranke en slanke pilaren leveren een opmerkelijk ruimtelijk beeld op, dat nog sterker wordt door het ijle en indirecte licht van de lantaarn, die niet, zoals gebruikelijk, boven de viering is geplaatst, maar boven de ingang van

het heiligdom. De **Capella del Santíssim** (kapel van het Heilig Sacrament), rechts naast de hoofdingang, is de voormalige kapittelzaal, overdekt met een octagonaal stergewelf. De kapel uit 1400 werd in de 17de eeuw verbouwd om onderdak te bieden aan het grafmonument van de H. Olegarius. Het crucifix Christus van Lepanto (15de eeuw) in de kapel stond volgens de traditie op de voorsteven van de galei van Don Juan van Oostenrijk, tijdens de slag bij Lepanto (1571). In de kapel van de heiligen Cosmas en Damianus (1) is een **gotisch retabel** van Bernat Martorell te bewonderen.

De vijfde kapel (2) bevat het **graf van Raimundo de Peñafort** (14de eeuw), een van de meest geëerde dominicaanse heiligen van de streek.

Koorafsluiting – De **crypte van de H. Eulalia**★ onder het hoofdaltaar wordt overdekt door een laag, geribd gewelf. Let op het interessante beeldhouwwerk van het bordes dat naar de kapel voert. De prachtige albasten sarcofaag van de heilige werd in de 14de eeuw door Toscaanse kunstenaars vervaardigd. Rechts van het presbyterium (de ruimte voor het altaar) zijn tegen een muur de **grafmonumenten (3)** van de stichters van de romaanse kathedraal te zien: Ramón Berenguer I en zijn echtgenote Almodis.

In de kapellen van de kooromgang zijn gotische en barokke altaarstukken te zien, waaronder het meesterwerk de **Transfiguratie**★ van Bernat Martorell, een klassiek werk van de Catalaanse schilderkunst. Het monumentale orgel vindt u boven de ingang van Sant Iu (heilige Ivo) in het oostelijke dwarsschip.

LA RIBERA ★

Deze wijk, tegenwoordig aan de kunst gewijd, vormt het hart van de middeleeuwse stad die zich tot de zee uitstrekte. Hier woonden kooplieden en reders in grote en trotse herenhuizen, maar ook ambachtslieden wier gildes in het hoogstgelegen deel van dezelfde wijk zetelden. En samen spanden zij zich in om de 'kathedraal van de zee' te bouwen, een juweel van Catalaanse-gotische bouwkunst.

- ▶ **Bereikbaarheid:** La Ribera ligt ten oosten van de Barri Gòtic, waarvan zij gescheiden wordt door de Via Laietana. 📍 Jaumel (L4) of Arc del Triomf (L4) voor het Parc de la Ciutadella. **Uitneembare vouwkaart E4-5 en detailkaart blz. 59.**
- ▶ **Aanrader:** Deze wandeling is een hele dag waard... en kan 's avonds afgerond worden in een bar of café in de wijk.

Mercat de Santa Caterina

Detailkaart A2 – De oudste markt van Barcelona (1848) is in 2004 voorzien van een golvend dak met fruit- en groentemotieven in kleurige mozaïeken, ontworpen door de architecten Enric Miralles en Benedetta Tagliabue.

Carrer Montcada ★★

Detailkaart B2 – De zeehandel is van enorm belang geweest voor Barcelona:

in de 13de en 14de eeuw beheerste de stad de handel op de Middellandse Zee, vooral met de Balearen, Sardinië, Sicilië en Zuid-Italië. De koopmangeslachten vormden een hechte oligarchie die lang over de stad heerste, en die zich vestigde aan de kaarsrechte weg van het stadscentrum naar de toenmalige haven, Vilanova del Mar.

De Carrer de Montcada hield er een unieke reeks veelal laatmiddeleeuwse stadspaleizen aan over.

DE FAMILIE MONTCADA

Deze adellijke familie stamde naar eigen zeggen af van de eerste hertogen van Beieren. In de 12de eeuw verwierf zij via huwelijken de burggraafschappen Béarn en Bigorre. Guillaume Raymond de Moncade (naam van de Franse tak), burggraaf van Béarn en hofmaarschalk van Catalonië, huwde een biologische dochter van koning Pedro II van Aragón. Er werden meer banden aangeknoopt met de koninklijke familie, met als hoogtepunt in 1322 het huwelijk van Jaume II met Elisenda de Montcada, stichtster van het klooster van Pedralbes (📍 blz. 97). Na de verovering van Sicilië door de Catalanen vestigde een tak van de familie zich op dat eiland. De oude tak bleef in Spanje en vervulde er de hoogste ambten.

KORTE GESCHIEDENIS

237 v. Chr. – Barcino door de Carthagers gesticht op een door Iberiërs bewoonde plaats.

1ste eeuw v. Chr. – De Romeinen maken een belangrijke handelspost van Barcino.

713 – Arabieren veroveren de stad.

801 – Lodewijk de Vrome, zoon van Karel de Grote, maakt het bevrijde Barcelona tot hoofdstad van de Spaanse Mark, een bufferstaat die de opmars van de Arabieren moet stoppen.

874-894 – **Guifré el Pelós (Wilfred de Harige)**, graaf van Barcelona; Karel de Kale schenkt hem onafhankelijkheid en erfrechtelijke opvolging in het graafschap.

985 – Al Mansoer, kalief van Cordoba, plundert de stad.

12de-13de eeuw – Zeevaart en handel brengen grote welvaart.

1150 – **Ramón Berenguer IV** verenigt de Catalaanse graafschappen onder zich en trouwt met Petronella van Aragón; hun zoon **Alfons I** wordt koning van Aragón, maar blijft ook graaf van Barcelona.

1213 – De dood van **Pedro II** in de slag bij Muret tegen Simon de Montfort markeert het einde van de Catalaanse ambities in de richting van Languedoc.

1229-1242 – Het koninkrijk Aragón bereikt zijn grootste omvang, met Sicilië, Napels, Sardinië, Mallorca en de País Valencià.

1410 – Na de dood van **Martinus de Menselijke**, laatste nakomeling van Wilfred de Harige, wijzen de Corts Catalanes een Castiliaanse prins aan als koning van Aragón.

1469 – Het huwelijk van koning Ferdinand met Isabel van Castilië verenigt de twee koninkrijken: het machtscentrum ligt voortaan in Castilië. Door de ontdekking van Amerika (1492) verschuift het economisch accent naar de oceaan; de verdrijving van de joden markeert het verval van Barcelona.

1640-1652 – Tijdens de opstand van de *Segadors* (maaisters) verklaart Catalonië zich onafhankelijk. De opstand eindigt met het beleg van Barcelona.

1714 – Barcelona heeft in de Spaanse Successieoorlog partij gekozen voor Habsburg en besluit het verzet voort te zetten na de overwinning van Bourbon met Filips van Anjou. Als Filips V bezet hij de stad, die zich pas op 11 september overgeeft, na zestien maanden van verzet. De nederlaag brengt de ontmanteling van de

Tijdens de regering van **Jaume I** (1213-1276) verkrijgt de burgerij van Barcelona het recht op zelfbestuur: vanaf 1274 wijst de **Consell dels Cent** de vijf consellers aan die het stadsbestuur vormen. In 1283 vergadert de **Corts Catalanes**, waarin adel, geestelijkheid en burgerij vertegenwoordigd zijn, voor het eerst. De steeds aan kracht winnende tegenspeler van de koninklijke macht beschikt over een permanent orgaan, de **Generalitat**.

BARCELONA EN CATALONIË

Barcelona, hoofdstad

Een hoofdstad? Natuurlijk, Catalonië is geen staat, ook al maakt de streek aanspraak op een eigen natie. 'We hebben een eigen taal, een eigen juridische traditie en een eigen keuken: we zijn dus een natie' luidt de boutade die in Barcelona vaak te horen is.

Hoe het ook zij, de grote autonomie, weer versterkt door het in 2006 aangenomen nieuwe **Estatut**, alsmede de dynamiek en de economische en culturele uitstraling maken van Barcelona een ware hoofdstad, die bovendien de zetel is van het Catalaanse Parlement dat de samenstelling van het bestuurslichaam van de **Generalitat** bepaalt. De Generalitat heeft sedert 1980 (en nog meer sinds 2006) uitgebreide bevoegdheden op het gebied van ordehandhaving (politie), economie, belastingen en wetgeving. Ze bestaat uit een voorzitter en twaalf ministers of *consellers*. Als dat nog niet genoeg is om internationale allure te bezitten, wijst Barcelona er trots op dat de stad gekozen is als zetel van de Unie voor het Middellandse Zeegebied.

Op het politieke schaaakbord spelen partijen die duidelijk 'catalanisten' zijn en min of meer open voor onafhankelijkheid strijden: aan de linkerkant is dat de ERC (*Esquerra Republicana de Catalunya*) en in de centrumrechtse hoek de *Convergència i Unió*; de conservatieve *Partido Popular* behoort tot het politieke midden, terwijl de socialisten van de PSC soms

verscheurd worden door hun streven naar autonomie en de solidariteit met de PSOE die in Madrid aan de macht is. Ten slotte moet de opkomst van de milieupartijen worden genoemd, die in Barcelona sterker zijn dan in andere Spaanse steden.

INSTITUTIONELE CRISIS IN DE MAAK?

Het nieuwe **Estatut** dat in 2006 door het Catalaanse parlement werd goedgekeurd en aanvaard in een regionaal referendum, draagt het zaad van een institutionele crisis in zich: bepaalde artikelen (het gebruik van de term 'Catalaanse natie', Catalaans als officiële taal voor bestuur en school) en sommige fiscale regelingen werden door het constitutioneel hof als strijdig met de Spaanse grondwet beschouwd, na een onderzoek ingesteld door de *Partido Popular*. Deze beslissing heeft heel wat kwaad bloed gezet in Catalonië en leidde op 10 juli 2010 tot een historische betoging waarbij meer dan een miljoen mensen de straten van Barcelona bezetten.

Inwoners

In 2010 had de Catalaanse hoofdstad 1,6 miljoen inwoners, als kern van een agglomeratie die in totaal 5 miljoen mensen telt. Veel van hen stammen af van arbeiders uit Andalusië of *Extremadura* die in de jaren 1960 en 1970 naar Catalonië kwamen om de fabrieken te laten draaien. Hun nakomelingen zijn meestal goed geïntegreerd in het Catalaanse leven,

KUNST EN ARCHITECTUUR

Romeinen en Visigoten

De Romeinen hebben in Barcelona enkele sporen achtergelaten: een paar fragmenten van de muur (4de eeuw, blz. 56), de gevel van een aan Augustus gewijde tempel, en bovenal de resten van de oude stad die onder het Plaça del Rei werden teruggevonden en zichtbaar zijn gemaakt in het Museu d'Història de la Ciutat (p. 52), naast een basiliek uit de Visigotische periode. De **Visigotische kunst** wordt gekenmerkt door hoefijzervormige bogen en bas-reliëfs met geometrische motieven, cirkels en sterren, die op sommige kerken te zien zijn, bijvoorbeeld Sant Pau del Camp (blz. 71).

Romaanse pracht

De Catalaans-romaanse kunst komt in de 11de eeuw op, tegelijk met het ontstaan van de streek. Ze is met recht vermaard, hoewel Barcelona nog maar weinig voorbeelden van romaanse architectuur bezit, omdat de meeste kerken in de gotiek werden verbouwd. Behalve Sant Pau del Camp moet de prachtige kloostergang van **Sant Cugat del Vallès** (blz. 111) worden genoemd.

Naast schaarse bouwkundige sporen, bezit Barcelona echter een romaanse schatkamer die niemand mag missen: Het **Museu Nacional d'Art de Catalunya** (blz. 94) met zijn schitterende muurschilderingen, altaarpanelen en sculpturen die grotendeels uit kerken in de Pyreneeën afkomstig zijn (apsis-

schilderingen uit Sant Climent en Santa Maria de Taüll, uit de Boívallei, Santa Maria d'Àneu, Seu d'Urgell enz.)

Het gotische hoogtepunt

De gotiek verschijnt in Barcelona als het koninkrijk Aragón zijn hoogtepunt beleeft en een van de mediterrane grootmachten is geworden. Het is de tijd waarin de stedelijke burgerij steeds rijker en invloedrijker wordt. De bouwkoorts maakt zich meester van de stad; kerken en kathedralen worden verbouwd, koninklijke paleizen, statige herenhuizen, hospitalen en openbare gebouwen neergezet. Barcelona bezit een schitterende gotische erfenis, en het centrum van de stad, waar de meeste van deze gebouwen staan, kreeg de naam **Barri Gòtic** (gotische wijk).

ARCHITECTUUR

De Catalaanse gotiek, aansluitend bij de mediterrane stijl, wordt gekenmerkt door pure lijnen en een gevoel voor verhoudingen, met een voorkeur voor ruimtelijkheid boven verhevenheid. Van de religieuze gebouwen moeten uiteraard de kathedraal, de kerk Santa Maria del Pi, het klooster van Pedralbes, maar ook en bovenal de kerk Santa Maria del Mar worden genoemd, de 'kathedraal van de zee' met haar onvergelijkkelijk harmonische verhoudingen en perfecte eenheid van stijl, dankzij de onbegrijpelijke snelheid waarmee ze werd voltooid. De wereldlijke architectuur telt niet